

Hírek.

Személyi hírek.

Halálozások. *Jakobovits* Jenő, a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. kereskedelmi igazgatója Budapesten, november 7-én 59 éves korában meghalt. A megboldogult 40 éven át kitűnő tisztviselője volt a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt.-nak. Már mint fiatal tisztviselő foglalkozott a dorogi szénbányászat körébe tartozó ügyekkel, később pedig mint a dorogi szénosztály igazgatójának jelentékeny része volt a dorogi bányászat fejlődésében. Ismert műbarát volt, aki minden szépért, nemcsak lelkesedett. A megboldogultat november 9-én a rákoskeresztúri köztemetőben helyezték nyugalomra a közgazdasági és művészi világ impozáns részvéte mellett. Sz.

Jakobovits Dániel gépészmérnök kar-társunk, a Széchenyi Tudományos Társaság h. főtitkára, az Unio Bányászati és Ipari r.-t. műszaki tanácsadója az elhunytban bátyját gyászolja.

Hazai hírek.

Dr. Chorin Ferenc beszéde a Magyar Racionalizáló Bizottság közgyűlésén. A M. R. B. nov. 10-én tartotta Chorin Ferenc elnöklésével közgyűlését, amelyen Chorin Ferenc a bizottságnak a működését a világ gazdasági helyzetének a függvényében mutatta be. Hazánk gazdasági helyzetének javulását kapcsolatba hozza a racionalizálás gondolatának látszólagosan kevésbé aktuális voltával, viszont a mezőgazdasági helyzet javulásával szemben megállapítja, hogy az iparviszonyokkal egész sora még ma is nehéz viszonyokkal küzd, e téren tehát a racionalizálás gondolata semmit sem veszített súlyából. Ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy a racionalizálás eddigi eredményei megdöntik azt a vádat, mint hogyha az a munkanélküliségnek egyik oka lenne. A mai exportszerződésekből kifolyólag igénybe kell vennünk mindazokat az eszközöket és módokat, amelyek a termelés olcsóbbításához hozzájárulnak, vagyis minden eszközt meg kell ragadni, amellyel az ipari üzemek versenyképességét és ezzel az ott alkalmazottak életfenntartását biztosítani tudják. Utána Chorin Ferenc a Racionalizáló Bizottság munkásságát ismertette. A nagyhatású beszédet a GyOSz üléstermében megjelent előkelő közönség nagy ovációval fogadta és Kelemen Móric ügyvezető igazgató évi működéséről szóló jelentése után Chorin Ferencet a közgyűlés a követő tisztújítás folyamán ismét elnökké választotta.

„Budapest, a barlangok városa.” A Magyar Földtani Társulat felkérésére dr.

Kadic Ottokár, a Magyar Barlangkutató Társulat ügyvezető emőke e címmel f. hó 11-ikén előadást tartott a budavideki barlangokról. Előadó szerint az óbudai részen három nevezetesebb barlang van: a Pálvölgyi, a Szemlőhegyi és a Ferenc-hegyi. Az első — mely legjobban van feltárva — a hideg vizek behatása folytán keletkezett, az utóbbiaknál a meleg vizek is közreműködtek, mit bizonyítanak a bennük látható arragonitrozsák, melyek a szemlőhegyiben a világ legszebb és leggazdagabb enémű előfordulásai. E barlangok Budapestnek már ma is látványosságát képezik és rendbehozataluk, valamint könnyű megközelítésük céljából autótutak kiépítése után, az idegenforgalmat is lényegesen fogják emelni. Előadó szerint Budapest nevét a gellért-hegyi barlangtól nyerte. Ugyanis az ó-szláv nyelvben *pés* kemencét vagy barlangot jelent. Az irodalomban találta, hogy a mai Gellért-hegy körül szlávok laktak, kik a hegy déli lejtőjén levő barlangról azt Pesthegynek és a Duna balpartján levő lakott részt Pestnek nevezték. A budai részen lakó svábok a barlang után Budát Offennek nevezték. A Várhegyben levő barlangok több helyen egymás felett három sort is képeznek, melyeknek felső részük nagyrészt emberi kéz munkája (borospincék), az oligocénkorú budai márgában látható alsó barlangok a mai Duna akkori szintjének kimérésai, a Várhegy déli oldalán levő barlangokban látható kavicsok akkor abban a magasságban folyó patak lerakódását képezték. Jelenleg e barlangok tisztítás alatt állanak, melyekhez lift fog vezetni és a villanyvilágítás bevezetése után nemcsak mint látványosság, hanem a tanulók részére mint geológiai gyakorlatok színhelye fog szerepelni.

a. György A.

Vegyipari ösztöndíjnyertesek. A m. kir. iparügyi miniszter által a Hungária műtrágya-, kén-sav- és vegyipar r.-t. igazgatóságának 5000 pengő összegű adományából hirdetett két, egyenként 2500 pengő összegű vegyipari tanulmányi ösztöndíjat Istók Sándor, a Péti nitrogén műtrágyagyár r.-t. mérnöke (új nitrogén- és foszfortartalmú műtrágyáról, illetőleg az organikus festékgyártás meghonosítási lehetőségéről szóló pályamunkájával) és Péter István, a Pécsi kokszművek r.-t. mérnöke (a szénből nyerhető gázok kéntelenítéséről s a kén kitermeléséről szóló pályamunkájával) nyerte el.

Dr. Ötvös Dániel, a Hungária műtrágya-, kén-sav- és vegyipar r.-t. mérnöke a vanedin kontaktmassza ipari alkalmazásáról és Pásint Mihály, a Péti nitrogén műtrágyagyár r.-t. mérnöke a műanyaggyártás meghonosításáról szóló pályaműve dícséretben részesült. (B. K. 263.)